

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені
академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра теорії і методики журналістської творчості

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК.11 СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ МК

Освітньої програми:

Рівня вищої освіти:

за спеціальністю:

галузі знань:

Журналістика

першого (бакалаврського)

061 Журналістика

06 Журналістика

Робоча програма **Соціальна психологія МК** для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти
галузі знань **06 Журналістика**,
спеціальності: **061 Журналістика**

Розробник: старший викладач кафедри теорії і методики журналістської творчості Горчикова А.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики журналістської творчості

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 року

Завідувач кафедри доц. Миронюк В. М.

(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року

Голова доц. Миронюк В. М.

(підпис)

Гарант освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 «Журналістика» у галузі знань 06
«Журналістика» рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

доц. Золяк В. В.

(підпис)

© Горчикова А.О. 2021

© ПВНЗ «Міжнародний
економіко-гуманітарний
університет імені
акад. С. Дем'янчука» 2021

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3/3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика ОП Журналістика	Вибірковий освітній компонент	
Змістових модулів – 2		Рік підготовки:	
		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	5-й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
	60 год.	80 год.	
Вид контролю: залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна психологія МК» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Головною **метою** викладання курсу «Соціальна психологія МК» є формування у здобувачів розуміння фактів, закономірностей та механізмів поведінки, спілкування і діяльності людей, обумовлені фактором їх включення в соціальні спільноти, а також психологічні особливості цих спільнот у зв'язку із включенням до комунікації за допомогою каналів масової комунікації в цілому та через медіа зокрема.

Завдання курсу: ознайомити студентів з основними напрямками розвитку науки соціальної психологія та взаємозв'язку комунікаційної взаємодії через медіа з її основними постулатами; на кращих дослідницьких зразках вітчизняної і світової соціальної психології розкрити зміст діяльності медіа та комунікації через канали масової комунікації; показати зв'язок соціальної психології з журналістською практикою через розкриття з соціально-психологічної точки зору журналістську методику збору матеріалу та спілкування журналіста з аудиторією.

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1. Виявляти професійно важливі технології, які мають соціально-психологічну та морально-етичну складову (сугестія, маніпуляції, інформаційні війни).

PH2. Досліджувати систему зовнішніх та внутрішніх психологічних факторів, що визначають професійну комунікативну поведінку фахівців з мас-медіа, вибір комунікативної технології.

PH3. Визначати психологічні особливості проектування комунікаційного простору як професійного

PH4. Аналізувати та оцінювати професійну поведінку й діяльність фахівців з масмедіа як професійних комунікаторів, визначати ефективність застосування певної комунікаційної технології з урахуванням її психологічних наслідків.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Соціальна психологія МК» студенти підкріплюють та поглиблюють компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні характеристики соціальної психології МК

Тема 1. Масова комунікація як об'єкт соціально-психологічного дослідження. Поняття комунікації, співвідношення понять «комунікація» і «спілкування». Види і функції соціальної комунікації. Функції масової комунікації

Література: основна (1,2,4), додаткова (20,25)

Тема 2. Психологія комунікатора в умовах масової комунікації. Поняття комунікатора ЗМК, функції комунікатора ЗМК. Психологічні особливості особистості комунікатора. Образ комунікатора ЗМК. Соціально-психологічні моделі комунікатора.

Література: основна (7,12,17), додаткова (24,28,31)

Тема 3. Структурні компоненти масової комунікації та їх соціально-психологічні дослідження. Функціонування і сприйняття каналів масової комунікації. Комунікатор - роль і значення. Повідомлення - найважливіший компонент масової комунікації. Аудиторія - активний учасник громадського діалогу. Проблема дослідження ефективності масової комунікації.

Література: основна (3,7,12) додаткова (22,26,34)

Тема 4. Мала група в контексті соціальної психології МК. Концепції і моделі розвитку малої групи. Розвиток малої групи. Керівництво і лідерство у малих групах. Проблема групової згуртованості і груповий конфлікт. Конфлікти між особистістю і групою.

Література: основна (1,7,15), додаткова (22,23,28)

Тема 5. Психологічний аналіз каналів масової комунікації. Класифікація каналів масової комунікації. Характеристика преси. Характеристика радіо. Характеристика телебачення. Мережа Інтернет і тенденції розвитку ЗМК

Література: основна (3,5,19), додаткова (23,26)

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Соціально-психологічні особливості комунікаційного процесу у професійному вимірі

Тема 6. Сприйняття журналістської інформації та основи його моделювання. Процес сприйняття і масова комунікація. Механізми і ефекти сприйняття журналістських матеріалів. Текстові фактори сприйняття журналістських творів. Сприйняття аудиторією «людини в кадрі».

Література: основна (3), додаткова (27,29)

Тема 7. Журналістське спілкування на етапі збору інформації. Основні засади журналістського спілкування. Методичні основи журналістського спілкування. Конфліктна частина роботи журналіста у аспекті спілкування. Внутрішньоредакційне спілкування.

Література: основна (3), додаткова (25,27,29)

Тема 8. Психологічні аспекти масової комунікації. Аудиторія як учасник МК. Розуміння журналістських текстів як соціально-психологічна проблема ефективності журналістики.

Література: основна (3), додаткова (31,32)

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні характеристики соціальної психології МК												
Тема 1. Масова комунікація як об'єкт соціально-психологічного дослідження	14	4	2			8	12	2				10
Тема 2. Психологія комунікатора в умовах масової комунікації.	12	2	2			8	12		2			10
Тема 3. Структурні компоненти масової комунікації та їх соціально-психологічні дослідження.	10	2				8	10					10
Тема 4. Мала група в контексті соціальної психології МК.	12	2	2			8	12	2				10
Тема 5. Психологічний аналіз каналів масової	6	2				4	10					10

комунікації.												
Разом за змістовим модулем 1	54	12	6			36	46	4	2			50
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні особливості комунікаційного процесу у професійному вимірі												
Тема 6. Сприйняття журналістської інформації та основи його моделювання.	12	2	2			8	10					10
Тема 7. Журналістське спілкування на етапі збору інформації.	14	4	2			8	12		2			10
Тема 8. Психологічні аспекти масової комунікації.	10	2				8	12	2				10
Разом за змістовим модулем 2	36	6	4			12	34	2	2			30
Усього годин	90	20	10			30	90	6	4			80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні характеристики соціальної психології МК		
1.	Масова комунікація як об'єкт соціально-психологічного дослідження	2/
2.	Психологія комунікатора в умовах масової комунікації.	2/2
3.	Мала група в контексті соціальної психології МК.	2/
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні особливості комунікаційного процесу у професійному вимірі		
4.	Сприйняття журналістської інформації та основи його моделювання.	2/
5.	Журналістське спілкування на етапі збору інформації.	2/2
	Разом	10/4 год.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні характеристики соціальної психології МК		
1.	Масова комунікація як об'єкт соціально-психологічного дослідження	8/10
2.	Психологія комунікатора в умовах масової комунікації.	8/10
3.	Структурні компоненти масової комунікації та їх соціально-психологічні дослідження.	8/10
4.	Мала група в контексті соціальної психології МК.	8/10
5.	Психологічний аналіз каналів масової комунікації.	4/10
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні особливості комунікаційного процесу у професійному вимірі		
6.	Сприйняття журналістської інформації та основи його моделювання.	8/10
7.	Журналістське спілкування на етапі збору інформації.	8/10

8.	Психологічні аспекти масової комунікації.	8/10
	Разом	60/80 год.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Загальні характеристики соціальної психології МК				
Тема 1. Масова комунікація як об'єкт соціально-психологічного дослідження. Поняття комунікації, співвідношення понять «комунікація» і «спілкування». Види і функції соціальної комунікації. Функції масової комунікації	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання доповіді	Опитування, аналіз завдання. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).	<i>Література:</i> <i>основна</i> <i>(1,2,4),</i> <i>додаткова</i> <i>(20,25)</i>	7
Тема 2. Психологія комунікатора в умовах масової комунікації. Поняття комунікатора ЗМК, функції комунікатора ЗМК. Психологічні особливості особистості комунікатора. Образ комунікатора ЗМК. Соціально-психологічні моделі комунікатора.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми.	Опитування. Аналіз доповіді Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).	<i>Література:</i> <i>основна</i> <i>(7,12,17),</i> <i>додаткова</i> <i>(24,28,31)</i>	7
Тема 3. Структурні компоненти масової комунікації та їх соціально-психологічні дослідження. Функціонування і сприйняття каналів масової комунікації. Комунікатор - роль і значення. Повідомлення - найважливіший компонент масової комунікації. Аудиторія - активний учасник громадського діалогу. Проблема	Вивчення лекційного матеріалу. Написання доповіді Контент-аналіз структурних компонентів масової комунікації	Опитування. Аналіз реферату. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).	<i>Література:</i> <i>основна</i> <i>(3,7,12)</i> <i>додаткова</i> <i>(22,26,34)</i>	7

дослідження ефективності масової комунікації.				
Тема 4. Мала група в контексті соціальної психології МК. Концепції і моделі розвитку малої групи. Розвиток малої групи. Керівництво і лідерство у малих групах. Проблема групової згуртованості і груповий конфлікт. Конфлікти між особистістю і групою.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Есе.	Опитування. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій). Аналіз матеріалу.	<i>Література:</i> <i>основна (1,7,15),</i> <i>додаткова (22,23,28)</i>	8
Тема 5. Психологічний аналіз каналів масової комунікації. Класифікація каналів масової комунікації. Характеристика преси. Характеристика радіо. Характеристика телебачення. Мережа Інтернет і тенденції розвитку ЗМК.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання доповіді Аналіз психологічного впливу медіа різних типів	Опитування. Аналіз доповіді Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).	<i>Література:</i> <i>основна (3,5,19),</i> <i>додаткова (23,26,35)</i>	7
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні особливості комунікаційного процесу у професійному вимірі				
Тема 6. Сприйняття журналістської інформації та основи його моделювання. Процес сприйняття і масова комунікація. Механізми і ефекти сприйняття журналістських матеріалів. Текстові фактори сприйняття журналістських творів. Сприйняття аудиторією «людини в кадрі».	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Контент-аналіз впливовості матеріалів вітчизняних та закордонних медіа на предмет формування громадської думки	Опитування, аналіз завдання. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).	<i>Література:</i> <i>основна (3),</i> <i>додаткова (27,29)</i>	8
Тема 7. Журналістське спілкування на етапі збору інформації. Основні засади журналістського спілкування. Методичні основи журналістського спілкування. Конфліктна	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Створення власної бази кейсів для виходу з робочих конфліктів різних типів	Опитування, аналіз завдання. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).	<i>Література:</i> <i>основна (3),</i> <i>додаткова (25,27,29)</i>	8

частина роботи журналіста у аспекті спілкування. Внутрішньоредакційне спілкування.				
Тема 8. Психологічні аспекти масової комунікації. Аудиторія як учасник МК. Розуміння журналістських текстів як соціально-психологічна проблема ефективності журналістики.	Вивчення лекційного матеріалу. Аналіз аудиторії як учасника МК на конкретних приладах традиційних та новітніх медіа.	Опитування, аналіз завдання. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).	<i>Література: основна (3), додаткова (31,32)</i>	8

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Основні напрямки досліджень у сучасній соціальній психології МК.
2. Особливості дослідження міжгрупової взаємодії та застосування соціально-психологічного знання в окремих галузях практики.
3. Моделі взаємодії особистостей у великих соціальних групах.
4. Специфіка поведінки людей у натовпі.
5. Проаналізувати натовп як соціально-психологічний феномен і форма масової поведінки людей.
6. Описати причини змін психічних процесів і стану свідомості людини у натовпі.
7. Проаналізувати агресію і альтруїзм у групових відносинах.
8. Визначити міжособистісні стосунки в групі. Соціальні впливи.
9. Описати значення соціально-психологічних досліджень для галузі телекомунікацій
10. Визначити роль соціально-психологічної інженерії і соціально-психологічних технологій в інноваційному розвитку галузі телекомунікацій.
11. Проаналізувати нейролінгвістичне програмування в системі масових впливів.
12. Вказати соціально-психологічні ефекти та їх вплив на журналіста й інтерв'ююваного на конкретному прикладі.
13. Проаналізувати основні проблеми при налагодженні комунікації у ході виконання професійних обов'язків.
14. Визначити можливості для їх подолання.
15. Проаналізувати соціально-психологічне знання та практику регулювання соціальних конфліктів.
16. Написати есе на тему «Прикладна соціальна психологія».

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції із застосуванням аудіо-візуальних засобів, лекції-візуалізації; проблемні лекції; інтерактивні лекції; лекції-дискусії; мозковий штурм. Самостійна робота з періодикою, он-лайн платформами, перегляд телебачення, прослуховування радіо, контент-аналіз публікацій онлайн-видань, ділові ігри, навчальні диспути та дискусії, самооцінка.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, перевірка творчих завдань, рефератів, доповідей, тестування та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі виконання завдань самостійної роботи, самооцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних індивідуальних завдань, модульний контроль.

11. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ

1. Великі соціальні групи і спільноти.
2. Особливості дослідження міжгрупової взаємодії та застосування соціально-психологічного знання в окремих галузях практики.
3. Фундаментальна помилка атрибуції.
4. Соціальна психологія в системі наук.
5. Теоретичні і прикладні завдання соціальної психології.
6. Вплив більшості.
7. Розвиток соціально-психологічного знання в царині соціології.
8. Особливості когнітивного напрямку в соціальній психології.
9. Роль індивіда в соціальній психології.
10. Методологія та методи дослідження в соціальній психології.
11. Соціально-психологічна структура особистості.
12. Соціальна фасилітація.
13. Проблема типології особистості.
14. Механізми та інститути соціалізації.
15. Групова поляризація.
16. Індивідуальні особливості людини і зовнішні поведінкові вияви.
17. Механізм соціальної регуляції поведінки особистості.
18. Психологічні концепції, що містять приховані цінності.
19. Соціальна психологія і соціологія.
20. Соціальна лінь.
21. Кореляційне дослідження: виявлення природних зв'язків.
22. Соціальна психологія і психологія особистості.
23. Деіндивідуалізація.
24. Кореляція або причинно-наслідковий зв'язок.
25. Соціальна психологія як наука.
26. Конформізм.
27. Специфіка соціального сприйняття індивідів.
28. Роль людини і обставини у прийнятті рішень.
29. Наше трактування вчинків оточуючих.
30. Атрибуції здорового глузду.
31. Роль людини і обставини у прийнятті рішень.
32. Точка зору і усвідомлення ситуації.
33. Вплив більшості.
34. Соціальна спільність і соціальна група
35. Класифікація груп.
36. Фундаментальна помилка атрибуції.
37. Соціально-психологічні параметри, характеристики та ознаки групи.
38. Спілкування і міжособистісна взаємодія.

39. Соціальна фасилітація.
 40. Соціально-психологічні ознаки групи.
 41. Проблема групової згуртованості і груповий конфлікт.
 42. Нонконформізм.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7	7	7	8	7	8	8	8		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабка їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	

60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	задовільно
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
3. ТЗН.
4. Навчальні демонстрації.
5. Комп'ютерне забезпечення.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Андреева Г.М. Соціальна психологія. Навч. Посібник. - М.: Аспект-Пресс, 2008. – 507 с.
2. Ридецкая, О.Г. Социальная психология: учебно-практическое пособие / О.Г. Ридецкая. - М.: Евразийский открытый институт, 2011. - 515 с. - ISBN 978-5-374-00359-8; То же [Электронный ресурс]. - URL://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=93188.
3. Лубкович І.М. Соціальна психологія масової комунікації : підручник / Ігор Лубкович. – Львів : ПАІС, 2013. – 252 с.
4. Ішмуратов А.Т. Конфлікт і згода: Основи когнітивної теорії конфліктів. К.: Наукова думка. 1996. – С.67-69.
5. Коваленко А.Б., Корнев М.Н.. Соціальна психологія. – К., 2006.
6. Козляковський П.А. Соціальна психологія: Курс лекцій. Практикум. Хрестоматія .– Миколаїв: Вид. держ. ун-т, 2005. – 424 с.
7. Овсянникова, Е.А. Социальная психология: учебное пособие / Е.А. Овсянникова, А.А. Серебрякова. - 2-е изд., перераб. - М.: Флинта, 2015. - 163 с. - ISBN 978-5-9765-2221-3 ; То же [Электронный ресурс]. - URL://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=279866.
8. Коннор Дэниэль. Агрессия и антисоциальное поведение у детей и подростков. – СПб.: Пройм Еврознак; М.: Олма-Пресс, 2004.– С.44-54.
9. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К.: Либідь, 2008. – 301 с.
10. Кричевский Р.Л. Психология малої групи: теоретичний и прикладний аспекти. – М.: Аспект-Пресс, 2012. – 485 с.
11. Лебон Г. Психология масс. – Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2000. – С.10–15.

12. Ванюхина, Н.В. Социальная психология / Н.В. Ванюхина, А.А. Кабирова; Институт экономики, управления и права (г. Казань), ф. Психологический. - Казань: Познание, 2014. - 70 с. : табл., схем. - Библиогр. в кн.; То же [Электронный ресурс]. - URL: //biblioclub.ru/index.php?page=book&id=364234.
13. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 624с.
14. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / О.А.Донченко, Н.В., Хазратова та ін. За ред. М.М.Слюсаревського. К. – Міленіум.: 2008 р.
15. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2010. - 649 с.
16. Почепцов Г.Г. Соціальний інжиніринг: соціо- і психотехніки управління великими масами людей. // Г.Г. Почепцов // К. – Альтерпрес.: 2010 р.
17. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. Навч. Посібник. // Ю.В. Романенко // К. – ДУІКТ.: 2008 р.
18. Русинка І.І. Психологія: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2009. – 512 с.
19. Koshmanova, T. S. & Hapon, N. P. Exploratory study of changing ethnic stereotypes of Ukrainian teacher candidates // Journal of Peace Education, Washington, 4 (1), 2007, – P.75-95.

ДОДАТКОВА

20. Арбузова Е. Н. Практикум по психологи общения – СПб.: Речь, 2008. – 248 с.
21. Богданов Е.Н., Зазыкин В.Г. Психология личности в конфликте: Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2004. – 527 с.
22. Батаршев А.В. Психология индивидуальных различий: От темперамента к характеру и типологии личности. – М.: Аспект-Пресс, 2008. – 375 с.
23. Вассиян Ю. Одиниця й суспільність (суспільно-філософські нариси).– Торонто: Золоті ворота, 1957. – 91 с.
24. Гапон Н. Гендер. Ідентичність. Суб'єктивність: філософські дискусії другої половини ХХ сторіччя. Монографія. –Львів: Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – С.345-358 с.
25. Гапон Н.Соціальна психологія. Навчальний посібник.– Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – С.184-189.
26. Джонсон Д. Соціальна психологія. Тренінг міжособистісного спілкування. – К.: Академія, 2003.– 288 с.
27. Основи соціальної психології навч. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політичної психології. - К. : Міленіум, 2008.
28. Социальная психология : учебное пособие / А.Н. Сухов, М.Г. Гераськина, А.М. Лафуткин, А.В. Чечкова. - 7-е изд., перераб. и доп. - М. : Юнити-Дана, 2015. - 615 с. – ISBN 978-5-238-02192-8 ; То же [Электронный ресурс]. - URL://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=118148.
29. Парыгин Б. Д. Социальная психология. Истоки и перспективы. – СПб : СПбГУП, 2010. – 479 с.
30. Психологічна енциклопедія /Авт.-упоряд. О.М.Степанов. – К.: „Академвидав”, 2006. – 855 с.
31. Солсо Р. Когнитивная психология. – СПб.: Питер, 2006.
32. Циба В. Т. Системна соціальна психологія: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2006. – 461 с.
33. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник – К.: Основи, 2007. – 390 с.
34. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 383 с.